

EUSKADIKO GASTRONOMIA ETA ELIKADURAREN PLAN ESTRATEGIKOA

20
_20

HERRI ESTRATEGIA

EUSKO JAURLARITZA

GOBIERNO VASCO

EKONOMIAREN GARAPEN
ETA AZPIEGITURA SAILA

DEPARTAMENTO DE DESARROLLO
ECONÓMICO E INFRAESTRUCTURAS

AURKIBIDEA

- 1.** Euskadiko Gastronomia eta Elikaduraren Plan Estrategikoa 2020
- 2.** Prozesu parte hartzailea eta integratzailea
- 3.** Etorkizuneko erronkak: Pertsonak balio katearen erdian
- 4.** Helburu estrategikoak
- 5.** Lehentasunezko ardatzak
- 6.** Ekintzen laburpena
- 7.** Gobernantza eredua eta Gestio Plana
- 8.** Aurrekontu Esparrua

PLAN BAT

EUSKADIN GIZA GARAPENA, HAZKUNDE EKONOMIKOA ETA HAZKUNDE ADIMENDUNA BULTZATZEKO HERRI ESTRATEGIAN

GASTRONOMIA ETA ELIKADURA, AUKERA LURRALDE BAT

BPGd-ren %10,6 eta 96.500 enplegu zuzen
Sektore estrategikoa Euskadiko ekonomiarako,
definizioz aukerako eta aurkikuntzarako lurralde ekintzailea
baita RIS3 planaren barruan

PROZESU PARTE HARTZAILEA ETA INTEGRATZAILEA

20
-20

PLAN INTEGRALA ETA INTEGRATZAILEA

1

Parte hartzailea eta balio kate osoaren integratzailea, eta erakundeen arteko eta erakunde publiko eta pribatuen arteko lankidetzeta.

2

Erronkei aurre egiten die, oinarri sendoekin, etorkizuna eraikitzeko.

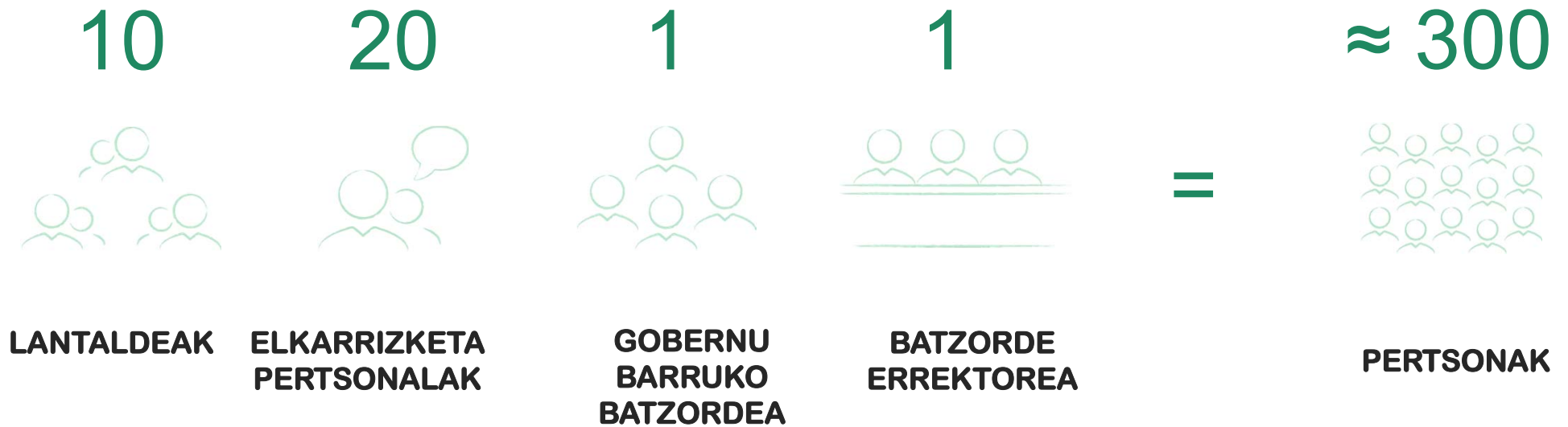
3

Espezifikoa, errealitate guztiak eta balio katearen kate-begi bakoitzaren berezko ezaugarriak islatzen dituena.

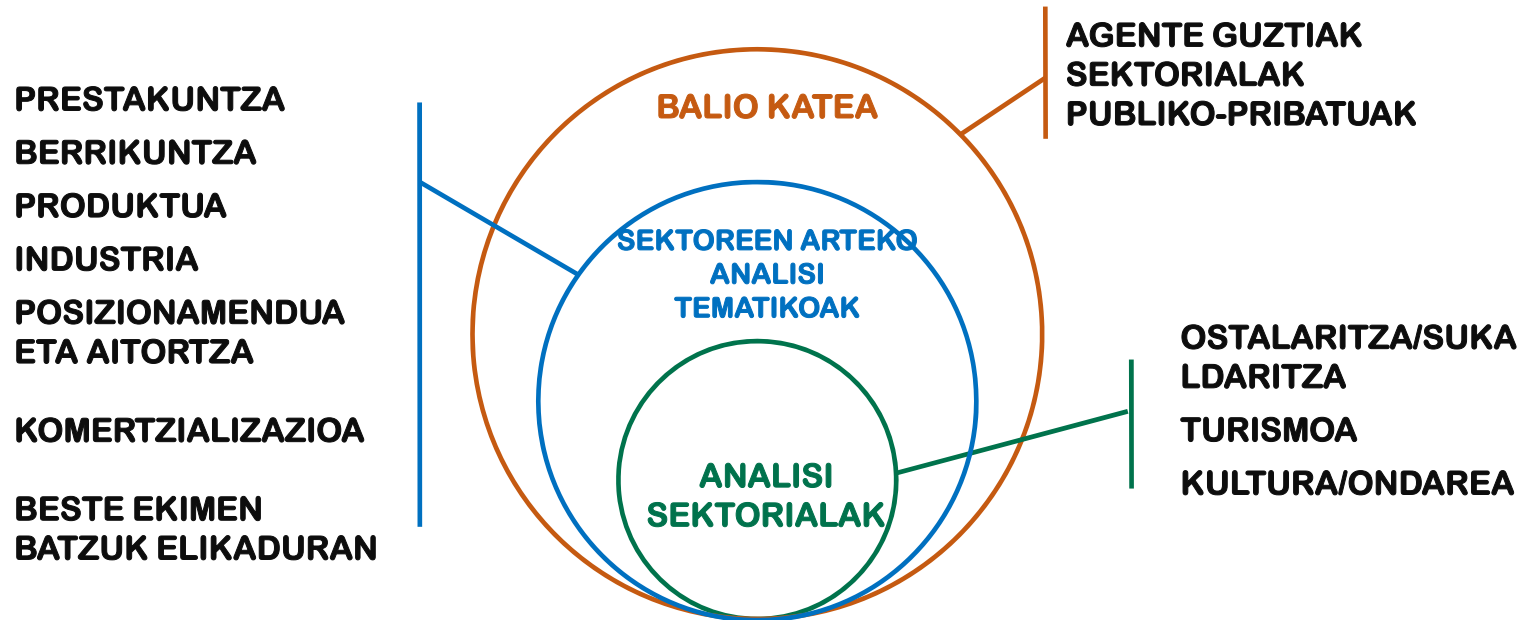
4

Emaitzetara bideratuta eta malgua: ekintza zehatzetan gauzatzen da, eta ingurunearen aldaketa etengabeetarako moldatzeko gai da.

PLAN INTEGRALA ETA INTEGRATZAILEA

HAUSNARKETA SEKTORIALA 3 MAILATAN

KONTRASTE TALDEAK (I)

PRODUKTUA
LIDERRA: NEKAZARITZA ETA ABELTZAINITZA ZUZENDARIA (IKERNE ZULUAGA)
EUSKO JAURLARITZA
ARABAKO TXAKOLINA JATORRI IZENDAPENAK
BIZKAIKO TXAKOLINA JATORRI IZENDAPENAK
GIPUZKOAKO TXAKOLINA JATORRI IZENDAPENAK
IDIAZABAL JATORRI IZENDAPENAK
ABRA
ENEK
ABERE
LORRA
ABELUR
LURGINTZA
AGA
ALBAITARIAK
LABORATEGIAK ARABA
EUSKABER
GARAIA
BARRENETXE
ALBERRO
LUMAGORRI
EUSKAL BABARRUNAK
ARROLAN TALDEA
UDAPA
KAIKU GANADERA
ANTONANA
URKAIKO-HARAKAI
OPEGUI
AGIÑA PIPERRAK
GIPUZKOAKO SAGARDOTEGIAK
ENHE
ENBA
UAGA
HAZI FUNDAZIOA

TURISMO
LIDER: BASQUETOUR (IKER URCELAY)
BASQUETOUR
GOBIERNO VASCO
SAGARDUN PARTZUERGOA
FUNDACIÓN VALLE SALADO DE AÑANA
D'ELIKATUZ ZENTROA
NEKATUR
ASOCIACIÓN DE HOTELES DE GIPUZKOA (ADEGI)
BASQUE CULINARY CENTER
TOLOSA GARATZEN TURISMO ARDURADUNA
RUTA DEL VINO DE RIOJA ALAVESA
MERCADO DE ABASTOS DE VITORIA-GASTEIZ
ASOCIACIÓN DE EMPRESARIOS DE HOSTELERÍA DE GIPUZKOA
GOIERRI TURISMOA S.L.
JAKITEA ELKARTEA
ADR JATA ONDO (TURISMO)
ADR DEBEMEN
GORBEIALDEKO KUADRILLA
ADR GORBEIALDE
MINIATURE
VILLA LUCIA
GASTEIZ ON
DESTINO BILBAO
ATRAE
DONOSTIA
BILBAO
HAZI

OSTALARITZA ETA SUKALDARITZA
LIDERRA: OSTALARITZA ZUZENDARIA (ANA SARRIEGUI)
EUSKO JAURLARITZA
BASQUETOUR
SEA HOSTELERÍA
GIPUZKOAKO OSTALARITZAKO ENPRESARIEN ELKARTEA
BIZKAIKO OSTALARITZA ELKARTEA
LEIOAKO OSTALARITZA ESKOLA
CPES C.D.E.A. BHIP - DONOSTIA/SAN SEBASTIÁN CEBANC
GAMARRAKO OSTALARITZA ESKOLA
EUROTOQUSS
EUSKAL GASTRONOMIA
AUZOLAN
NERUA JATETXEA.
BASQUE CULINARY CENTER
BASQUE KNOW HOW FUNDAZIOA
SAGARDUN PARTZUERGOA
CRDO ARABAKO TXAKOLINA
HIRUZTA UPATEGIA
ASTOBIZA UPATEGIA
GORKA IZAGIRRE UPATEGIA
ARABAKO ERRIOXAKO ARDOAREN IBILBIDEA
VILLA LUCÍA
GIPUZKOAKO SAGARDOTEGIAK
HAZI
GASTEIZ ON

AITORTZA ETA POSIZIONAMENDUA NAZIOARTEAN
LIDERRA: ELIKAGAIEN KALITATEN ETA INDUSTRIAKO ZUZENDARIA (PELI MANTEROLA)
EUSKO JAURLARITZA
LEHENAKARITZA/KANPO EKINTZA
SPRI
EUSKADIKO ELIKADURA KLUSTERRA
BILBOKO MERKATARITZA GANBERA
GIPUZKOAKO MERKATARITZA GANBERA
ARABAKO MERKATARITZA GANBERA
BASQUETOUR
ARABAKO FORU ALDUNDIA
GIPUZKOAKO FORU ALDUNDIA
BIZKAIKO FORU ALDUNDIA
GIPUZKOA TURISMOA
ARABA TURISMOA
BILBAO TURISMOA
EUSKAL ETXEAK
HAZI FUNDAZIOA

KONTRASTE TALDEAK (II)

ELIKADURA ETA EDARIEN INDUSTRIA
LIDERRA: ELIKAGAIEN KALITATE ETA INDUSTRIAKO ZUZENDARIA (PELI MANTEROLA)
EUSKO JAURLARITZA
EUSKADIKO ELIKADURA KLUSTERRA
URKAIKO-HARAKAI
CARNICAS SAENZ
OGIMAHAI
OKIN-GOURMET
BIZKAIKO OKINEN ELKARTEA
GIPUZKOAKO OKINEN ELKARTEA
ARABAKO OKINEN ELKARTEA
SEA
OTANA
ORTIZ KONTSERBAK
NARDIN KONTSERBAK
AGINAGA ANGULAK
ITSASMENDI
ALTZOLA URA
ATXA DESTILATEGIAK
TIERRA LA BASTIDA
ARTZAI GAZTA
KAIKU
VASCOLAC
NATRA
BAQUE KAFEAK
GESALAGA
AMEZTOI
HAZI FUNDAZIOA

COMERCIALIZACIÓN
REFERENTE: HAZI (ASIER ARRESE)
HAZI FUNDAZIOA
ELIKA
EROSKI S.COOP
UVESCO
MERCADONA
CARREFOUR
EL CORTE INGLES
MAKRO
BASQUE LABEL HARATEGIAK
MERCADOS DE ABASTOS
MERCADO DE LA RIBERA
MERCADO DE LA BRETXA
MERCADO SAN MARTIN
MERCADO DE ORDIZIA
MERCADO DE MUNGUIA
MERCADO DE TOLOSA
LURLAN
CHOCOLATES MENDARO
ON EGIN GOURMET
EUSKOTZARAK
ADR LAUTADA
ADR ENKARTEBERRI
ADR TOLOMENDI
AUZOLAN
GASTRONOMIA BASKA
MERCABILBAO

BERRIKUNTZA
LIDERRA: AZTI (ROGELIO POZO)
EHU
AZTI
NEIKER
LEA ARTIKER
INNOBASQUE
TECNALIA (IK4)
ADURIZ
BASQUE KNOW HOW FUNDAZIOA
BCC
MUGARITZ
ARTXANDA LABORATEGIA

KONTRASTE TALDEAK (III)

BESTE EKIMEN BATZUK ELIKADURAN
LIDERRA: OSASUN SAILA (MIREN DORRONSORO)
ELIKA
AZTI
EUSAKDIKO ZELIAKOEN ELKARTEA
ATX BILBAO ELKARTEKO BURUA
NEIKER
ELIKADURA ZIRKULARRA. IHOBE
BIZKAIKO SLOW FOOD
GURE PLATERA GURE AUKERA (VSF-JAG)
GURE PLATERA GURE AUKERA (EHIGE)
GUZTIONA KLUSTERRA
CEA (Elikadura Estrategia Vitoria-Gasteizerako)
ADR Zabaia
ADR LEARTIBAI / URKIOLA
ADR Goimen (2R)
HAZI FUNDAZIOA

PRESTAKUNTZA
LIDERRA: PRESTAKUNTZA ZUZ. (RICARDO LAMADRID)
BILBAO OSTALARITZA ESKOLA
EGIBIDE-MENDIZORROTZA OSTALARITZA ESKOLA
CEBANK
GAMARRAKO OSTALARITZA ESKOLA
LEIOAKO OSTALARITZA ESKOLA
AIALA SUKALDARITZA AKADEMIA
URRUTIKO LANBIDE HEZIKETAKO INSTITUTOA
LUIS IRIZAR SUKALDARITZA ESKOLA
IES AGRARIO DE ARKAUTE
IES DE MURGIA
ESCUELA AGRARIA DE DERIO
FRAISORO ESKOLA
BERMEOKO NAUTICA ESKOLA
IES NAUTICO PESQUERO DE PASAIA
ONDARROAKO ANTIGUAKO AMA ARRANTZA ESKOLA
HAZI

KULTURA ETA ONDAREA
LIDERRA: KULTURA ETA ONDARE ZUZ. (IMANOL AGOTE)
GIPUZKOAKO ELK.:GAZTELUBIDE (DONOSTI)
ARABAKO ELK. KUKUBARRE (GASTEIZ)
BZKAIKO ELK. BOILUR
VILA LUCIA. ARDOAREN ZENTRO TEMATIKOA
TXAKOLINAREN MUSEOA TXAKOLINGUNEA
IDIAZABAL GAZTAREN INTERPRETAZIOI ETA DASTAKETA ZENTROA
SAGARDOETXEA. EUSKAL SAGARDOAREN MUSEOA
DELIKATUZ
BILBOKO DENDAK
GATZ HARANA
BCC
EUSKAL ABEREA
UNESCO
BASQUETOUR
EUSKADIKO GASTRONOMIA KOFRADIEN ELKARTEA (FECOGA)
TOLOSAKO BABARRUNAREN KOFRADIA
KANTAUARIKO ANTZOAREN KOFRADIA
BEASAINGO ODOLOSTEAREN KOFRADIA
QUEIMADAREN KOFRADIA
EIBARKO BAKAILO ELKARTEA
ORDIZIAKO IDIAZABAL GAZTAREN KOFRADIA
BIDASOAKO IZOKINAREN KOFRADIA
GETARIAKO TXAKOLINAREN KOFRADIA
HAZI
ARABAKO ERRIOXA
URREMENDI
DEBAGARIA

ETORKIZUNEKO ERRONKAK

PERTSONAK
BALIO KATEAREN ERDIAN

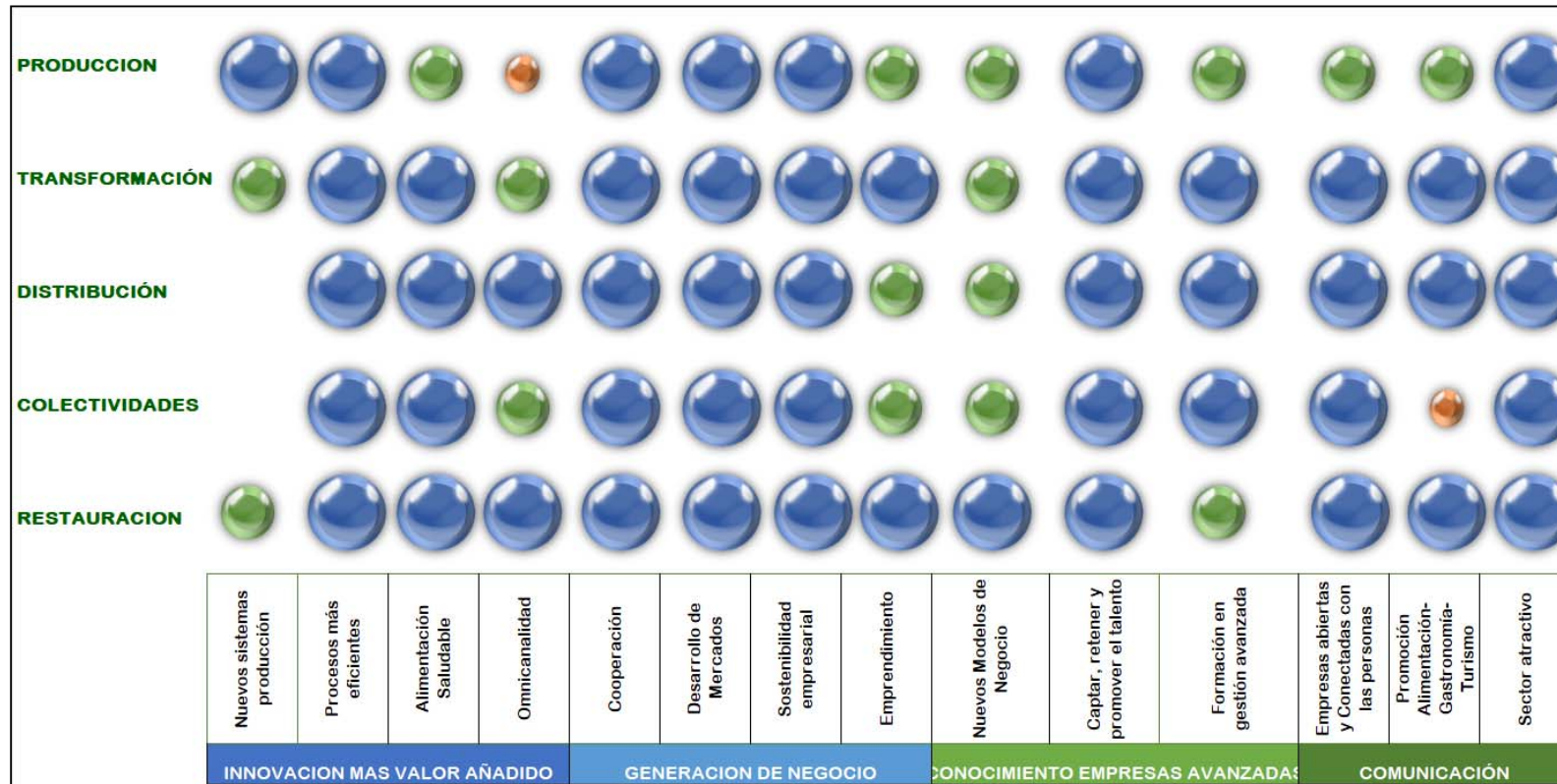
20
- 20

- Elikadura sistema berriak, seguruagoak eta iraunkorragoak.
- Prozesu efizienteagoak eta automatikoak.
- Elikadura osasungarria eta komenigarria.
- Kanal oro.
- Enpresa irekiak eta kontsumitzaileekin konektatuta.
- Triangelu honetan oinarritutako Nazioarteko Erreferentzia Ekosistema nazioartean sustatzea: Elikadura-Gastronomia-Turismoa.
- Gastronomiaren eta elikaduraren balio katea balioestea.
- Gastronomiaren kultura.

- Lankidetzeta enpresen masa kritikoa handitzeko.
- Tokiko merkatuak, merkatu estatalak eta nazioarteko merkatuak garatzea.
- Enpresen iraunkortasuna eta Erabaki Zentroak Euskadin.
- Enpresa ekintzailatza eta enpresa berriak sortzea.
- Negozio Ereduen berrikuntza.
- Pertsonak Kudeaketa Aurreratuan prestatzea.
- Talentua sustatzea eta erakartzea.

ERRONKAK ETA BALIO KATEAREN SEGMENTUEKIN DUTEN ERLAZIOA

PLAN ESTRATEGIKOAREN MISIOA

Gastronomia eta elikadura bultzatzea, sustatzea eta garatzea, Euskadiko ekonomiarako **sektore estrategikoa** diren heinean; izan ere, enplegu eta jarduera ekonomikoa sortu ditzakete eta gastronomiaren ondare kulturala eta baliabide naturalak eta paisajistikoak kontserbatu.

Gastronomia eta nekazaritzako elikagaien industria sustatzeko politikak eta tresnak bultzatzea, bereziki **bertako produktua, kalitatekoa eta osasungarria** mugiarazten duena, iraunkortasuna sustatu eta kalitateko turismoko balio proposamena sortzen eta Basque Country marka nazioartean zabaltzen laguntzen baitu.

Gastronomiaren eta Elikaduraren balio kate bat: Osasungarria, segurua, berezia eta iraunkorra (sozialki, kulturalki, ekonomikoki eta ingurumenaren aldetik)

PLANAREN IKUSPEGI ESTRATEGIKOA

Euskadi Gastronomiaren eta Elikaduraren eremuan munduko erreferentzia bihurtzea, Kalitateari eta Iraunkortasun ekonomiko, sozial, kultural eta ingurumenekoari dagokienez Balio Kate osoan dituen ezaugarriengatik.

PLANAREN PRINTZIOAK

- ✓ Balio kate egituratu eta tranbertsala bultzatzea.
- ✓ Industria lehiakorraren aldeko apustua
- ✓ Agente askoren arteko lankidetzaz
- ✓ Pertsonak jomugan
- ✓ Lurraldearen Garapen Iraunkorraren aldeko apustua
- ✓ Pertsonentzako Irtenbide Osasungarriak sortzea
- ✓ Arintasuna eta Malgutasuna
- ✓ Ahaleginak bideratzea eta emaitzak jomuga izatea

HELBURU ESTRATEGIKOAK

20
- 20

HELBURU ESTRATEGIKOAK (I)

Gastronomiaren eta Elikaduraren Planak bere egiten ditu Gobernuaren Programaren eta Enplegua eta Ekonomia Suspertzeko Esparru Programaren helburuetatik gehien eragin ditzakeenak.

Hala, hasteko, erreferentziako azken helburu hauei buruz hitz egin daiteke, euskal hiritarren ongizateari buruzkoak baitira:

1. Langabezia murriztea %10etik behera.
2. Industriaren BPGd-a handitzea %25era arte
3. Euskadi sendotzea goi mailako berrikuntzaren eskualde europar gisa
4. Bizi itxaropen osasuntsua handitzea euskal biztanleen artean
5. Aberastasuna hobeto banatzea. Pobrezia tasak %20 murriztea.

HELBURU ESTRATEGIKOAK (II)

Beste helburu kuantitatibo bat ezartzen da, Plan honi zuzenean dagokiona:

Elikaduraren Balio Katearen pisu ekonomiko handiagoa Euskal Ekonomian Gastronomia eta Elikadura BPGd-ren %12 izatera heltzea

HELBURU ESTRATEGIKOAK (III)

1. **Sektorea indartzea, kalitateari, segurtasunari eta iraunkortasunari begira ezaugarri bereizgarriak dituzten bertako produktuen ekoizpena eta kontsumoa handitzea.**
2. **Ekoizleekin eta bezeroekin lotura duen eta bere efizientziarengatik eta irtenbide osasungarriak eta komenigarriak emanez balio erantsia sortzeko duen gaitasunagatik lehiakorra den industria eraldatzaile bat indartzea.**
3. **Euskal Gastronomiaren sektorerako jauzi kualitatiboa ematen laguntzea, merkatu globalean berritzailea eta kalitatekoa delako, eta nazioartera zabaltzea Basque Country markarekin.**
4. **Elikaduraren balio kateko agente guztien hobekuntza orokorra lortzea, berrikuntzaren bitartez eta ezagutza berriak sartuz eta agente guztien elkarlanaren bidez.**

HELBURU ESTRATEGIKOAK (III)

5. **Euskadik** nazioartean duen posizionamendua eta nabarmentasuna indartzea, eta **erreferentziako lurraldea bihurtzea elikaduraren eta gastronomiaren alorrean** eta lurralde erakargarria kalitateko turismoarentzat.
6. Gastronomiaren eta elikaduraren sektoreko **pertsonen trebakuntza hobetzea**.
7. Euskal biztanleen **ongizate soziala eta bizi kalitatea** handitzea, **elikadura osasungarriaren**, bereziaren eta seguruaren bitartez. Biztanle sentsibilizatuak.
8. **Enplegu iraunkorra** sortzea **elikaduraren katean**, arreta berezia eginez lehen sektoreari.

LEHENTASUNEZKO ARDATZAK

20
-20

LEHENTASUNEZKO ARDATZAK (I)

ENPRESA TXIKI ETA ERTAINIEI LAGUNTZA NEGOZIOA SORTZEN	NAZIOARTERATZEA ETA MERKATUAK GARATZEA	TEKNOLOGIAK ETA EZAGUTZA BALIO ERANTSIKO NEGOZIOETARAKO
<ol style="list-style-type: none"> 1. Planaren lehentasunetara egokitutako eta bideratutako finantzaketa tresnak 2. Zuzendarien prestakuntza eta berrikuntza ez-teknologikorako laguntza, Enpresa txiki eta ertainetan 3. Enpresa barruko ekintzailletza. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Elikadura-Gastronomia-Turismoa triangelua sustatzea 2. Euskal produktuak esportatzeko proiektuetan laguntzea 3. Bertako produktuak, kalitatekoak eta iraunkorrak, bultzatzea 4. Basque Country markan oinarritutako Gastronomiaren eta Elikaduraren euskal ekosistema bultzatzea. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Pertsonekin konektaturiko enpresak 2. Ekoizpen eta lanketa sistema berriak eta iraunkorragoak, eta prozesu automatizatuak eta efizienteak. 3. Elikagai osasungarriak eta komenigarriak. 4. Kanal oro.

LEHENTASUNEZKO ARDATZAK (II)

PERTSONAK, KULTURA ETA TREBAKUNTZA KALITATEKO ENPLEGUA	PROIEKTU ESTRATEGIKOAK ETA ERALDATZAILEAK	LEHIAKORTASUNERAKO TESTUINGURUA
<ol style="list-style-type: none"> 1. Gastronomía eta Elikadura Osasungarria prestakuntza programetan. 2. Talentua garatzeko, erakartzeko eta atxikitze programak, eta enpresetan teknologoak sartzea bultzatzekoak. 3. Enpresa berritzaile gehiago 4. Gastronomiaren Kulturaren sustapena. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Sektorean inbertitzeko erakargarratasuna. 2. Lankidetzako proiektu traktoreak sortzea RIS3 lehentasunetan. 3. Inbertsio teknologiko estrategikoak bultzatzea sektoreari bultzada emateko gai diren enpresetan. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Erakundeen arteko eta erakunde publiko eta pribatuaren arteko lankidetzak. 2. Aliantzak, klusterrak eta batasunak bultzatzea, masa kritiko gehiago edukitzeko. 3. ZTBESko agente sektorialeiei laguntzea transferentziarako eta enpresen arteko lankidetzarako. 4. Ekimenak bultzatzea landa eta itsasbazterreko inguruneetan gaizkien dauden zonaldeetan.

EKINTZEN LABURPENA

20
- 20

ENPRESA TXIKI ETA ERTAINIEI LAGUNTZEA NEGOZIOA SORTZEN

1. Planaren lehentasunetara egokitutako eta bideratutako finantzaketa tresnak
2. Zuzendarien prestakuntza eta berrikuntza ez-teknologikorako laguntza, Enpresa txiki eta ertainetan
3. Enpresa barruko ekintzailletza.

EKINTZEN LABURPENA

- a) Modernizaziorako eta jarduera ekonomiko berria sortzeko inbertsio berrien garapena bultzatzea, finantza erakundeekin eta Finantzen Euskal Erakundearekin elkarlanean.
- b) Negozioa garatzeko zirkulatzailer gutxi duten enpresa txiki eta ertainei laguntzeko programa berri bat garatzea, finantza egoera egonkorrera iritsi daitezten.
- c) Ekoizpenean inbertitzea bultzatzea, enpresen lehiakortasuna errazteko, teknologia berriak eta eraginkorragoak sartuz elikagaien eraldaketa eta merkaturatzea hobetzeko.
- d) Enpresa txiki eta ertainei laguntzea I+Gko inbertsio programak gauzatzen.
- e) Euskal inbertsio fondo pribatuak sortzen laguntzea, sektorearen garapenerako.
- f) Prestakuntza premien diagnostikoa eguneratu eta eguneraketa horretatik abiatuta sektoreko pertsonen trebakuntza programak bultzatzea.
- g) Gastronomiaren eta Elikaduraren sektoreko enpresen parte hartzea eta aitortza lortzea, Eusko Jaurlaritzaren kudeaketa aurreratuko programetan.
- h) Beken programa bat garatzea gazte ekintzaileentzat, bai eta “start-ups”-ak bizkortzeko programa bat ere, eta nazioarteko ekintzaileak erakartzea beren jarduera Euskadin finkatu dezaten.
- i) Finantzaketa eta inbertsio aukera batzuk eskaintzea enpresa berriei, landa eta itsasbazterreko inguruetakoei modu positiboan diskriminatuta

NAZIOARTERATZEA ETA MERKATUAK GARATZEA

1. Elikadura-Gastronomia-Turismoa triangelua sustatzea
2. Euskal produktuak esportatzeko proiektuetan laguntzea
3. Bertako produktuak, kalitatekoak eta iraunkorrak, bultzatzea
4. Basque Country markan oinarritutako Gastronomiaren eta Elikaduraren euskal ekosistema bultzatzea.

EKINTZEN LABURPENA

- a) Eusko Jaurlaritzaren eta balio kateko agenteen artean lantalde baten sorrera sustatzea, BASQUE COUNTRY markaren komunikazio plan integral partekatu bat diseinatzeko eta lantzeko, Gastronomian eta Elikaduran oinarrituta.
- b) Basque Culinary World Prize sendotzea, munduan erreferentzia duen sari gastronomiko gisa.
- c) Nazioarteko sari ospetsuetara aurkezten diren euskal enpresei laguntzeko programa bat garatzea, Euskadik nazioartean duen irudia eta nabarmentasuna hobetzeko.
- d) Euskal gastronomia establezimenduen sare internazional baten sorrera bultzatzea, BASQUE COUNTRY marka babeslearen pean.
- e) Elikagaien enpresa txiki eta ertainak nazioarteratzen laguntzea, azoka edo misio komertzialetara joateko laguntzak emanda eta bereziki ardoa EBko hirugarren herrialdeetan sustatzeko diren ekintzetara joateko (ardoaren OCMa).
- f) Enpresei laguntzea azoka eta ekitaldi internazionaletan eta estatukoetan parte hartzen, balio erantsiko zerbitzuen bitartez, eta Euskadira erakartzea alderantzizko misioak.
- g) Nazioarteratzeko jarduerak finantzatzeko tresna berriak sortzea, enpresen premietara egokituta.
- h) Kalitate marken politika berrikustea eta kalitatea aitortzeko bide berriak sortzen laguntzea.
- i) Gastronomiaren eta euskal ekoizleen arteko lankidetzak bultzatzea, eta merkatuak estatuan eta nazioartean garatzeko ekintzak sustatzea, kalitateko markak dituzten produktueterako.

EKINTZEN LABURPENA

TEKNOLOGIAK ETA EZAGUTZA BALIO ERANTSIKO NEGOZIOETARAKO

1. Pertsonekin konektaturiko enpresak
2. Ekoizpen eta lanketa sistema berriak, iraunkorragoak eta prozesu automatizatuak eta efizienteak
3. Elikagai osasungarriak eta komenigarriak
4. Kanal orotakoak

- a) Balio kate osoaren enpresei laguntzea **bezeroarengana hurbiltzen, digitalizazioa eta Big Dataren kudeaketa konbinatuz**, kontsumitzaileei portaerei eta premiei aurrea hartu ahal izateko.
- b) Elikaduraren balio kateko **proiektu eredugarriak** sustatzea zeharka, produktore ezberdinen artean, zein elikagaien eraldaketan, banaketan ari direnen eta HORECAren artean, **enpresa txiki eta ertainen arteko etena desagerrarazteko**.
- c) I+G laguntzea ekoizpen sistema seguruagoak eta efizientagoak garatzeko, **IKTak erabiliz** bain elikagaien ekoizpenean bai elikagaiak merkaturatzean. **Jauzi kualitatiboa fabrikazio aurreratuan**.
- d) **Eko-efizientzia eta ingurumenaren iraunkortasunaren** hobekuntza bultzatzea eta sustatzea balio katean.
- e) **Elikagaien hondakinak murriztea**, sentsibilizazio kanpainen bitartez, aurrezpen eta eko efizientziako giden bitartez HORECA kanalerako eta soluzio eta praktika onen garapenari buruzko prestakuntza elikaduraren katearen begi guztietan.
- f) I+G bultzatzea **ZTBESko agenteen eta enpresen arteko lankidetzan**, Eusko Jaurlaritzaren RIS3 espezializazio adimenduneko planaren lehentasunen arabera eta elikadurari eta osasunari bereziki bideratuta.
- g) **Enpresa txiki eta ertainetan** salmenta prozesuak, zerbitzuak ematekoak eta bezeroekin eta kontsumitzaileekin harremanetan egoteko prozesu guztiak eta kanal oro erabiltzeko aukera garatzeko prozesua **digitalizatzea ahalbidetuko duten proiektuen** garapena bultzatzea eta sustatzea

PERTSONAK, KULTURA ETA TREBAKUNTZA KALITATEKO ENPLEGUA

1. Gastronomía eta elikadura osasungarria prestakuntza programetan
2. Talentua garatzeko, erakartzeko eta atxikitze programak eta enpresetan teknologoak sartzea bultzatzea
3. Enpresa berritzaile gehiago
4. Gastronomiaren Kulturaren sustapena

EKINTZEN LABURPENA

- a) Bultzatzea **Gastronomia eta Elikadura osasungarria eta iraunkorra maila guztietako prestakuntza eta heziketa programa guztietan agertzea.**
- b) **Sektore profesional espezifikoek (elikagaien ekoizpena, elikagaien industria, HORECA...) dituzten premietara egokitutako prestakuntzaren garapena bultzatzea.**
- c) **Goi mailako gastronomiako profesionalentzako prestakuntza bultzatzea sektorean jauzi kualitatiboa eragiteko.**
- d) **Lan premien prospektibak egiteko sistema bat abian jartzea epe laburrean Nekazaritzako Kooperatiben Federazioarekin, Elikagaien Industrien Klusterrarekin, Ostalaritzako Elkarteekin eta sukaldaritza eta elikaduraren sektorea ordezkatzan duten beste elkarteekin elkarlanean.**
- e) **Lan merkatuan sartzeko eredu berriak sustatzea enpresentzat (adibidez, prestakuntza duala), bereziki aipatuz lehen sektoreko enpresak.**
- f) **Enpresa txiki eta ertainek garatu eta negozioetan edo prozesuetan inpaktuko emaitzak eduki dituzten berrikuntza proiektu arrakastatsuen zabalkundea bultzatzea. Berrikuntzaren aldeko kultura sortzea.**
- g) **Gastronomiaren eta bertako produktuaren aldeko kulturarekiko sentsibilizazio programak bultzatzea hezkuntzaren maila guztietan: Lehen hezkuntza, bigarren hezkuntza, batxilergoa, lanbide heziketa eta unibertsitateak**
- h) **Euskal gastronomia eta bertako produktua bultzatzeko programa bat diseinatzea eta garatzea.**

EKINTZEN LABURPENA

PROIEKTU ESTRATEGIKOAK ETA ERALDATZAILEAK

1. Sektorean inbertitzera erakartzea
2. Lankidetzako proiektu traktoreak sortzea RIS3 lehentasunetan
3. Inbertsio teknologiko estrategikoak bultzatzea sektoreari bultzada emateko gai diren enpresetan

- a) **World Food Congress: Food for Future nazioarteko azoka bat garatzea.** Azokak Euskadik izango luke egoitza, eta etorkizunean elikagaien ekoizpena, eraldaketa, banaketa, prestaketa eta kontsumoa nola izango diren erakusteko munduan egiten diren berrikuntzen erakusleioa izango litzateke.
- b) **Atzerriko inbertsioa** Euskadira erakartzea, I+G unitateak ezartzeko, ekoizpen proiektua ezartzeko bai arlo gastronomikoan bai elikagaien ekoizpenaren alorrean, berrikuntzarako euskal sistemarekiko sinergieiz baliatuta.
- c) **FOOD INTELLIGENCE CENTER** sortzea, **nazioartean proiektzioa duten enpresa berriak bizkortzeko**, eta haren jarduera KIC EIT FOODen ekintzailatza jarduerarekin koordinatzea.
- d) **KIC EIT FOODek Euskadin duen egoitzari laguntzea**, **nazioarteko izaera duten proiektuak bultzatzeko** Euskadin, berrikuntzaren arloan eta negozio ideia berrien sorkuntzaren alorrean.
- e) **Kontsumitzailearen portaera aztertzekeko laborategi baten sorrera bultzatzea**, industria sektoreko enpresetan zein HORECA sektorekoetan marketin arloei elikagai eta bezeroentzako soluzio berriak diseinatzen laguntzeko.
- f) **Jatetxea 4.0 proiektua** abian jartzen laguntzea.

EKINTZEN LABURPENA

LEHIAKORTASUNERAKO TESTUINGURUA

1. Erakundeen arteko eta erakunde publiko eta pribatuen arteko lankidetzak
2. Aliantzak, klusterrak eta batasunak bultzatzea, masa kritiko gehiago edukitzeko
3. ZTBESko agente sektorialeiei laguntzea transferentziarako eta enpresen arteko lankidetzarako
4. Ekimenak bultzatzea landa eta itsasbazterreko inguruneetan gaizkien dauden zonaldeetan

- a) Eusko Jaurlaritzako beste Sail batzuekiko koordinazioa eta lankidetzak bultzatzea, Plan honek bultzatutako ekintzen efektu sinergikoa eta biderkatzailea lortzeko, bereziki OSASUN sailarekin Elikadura Osasungarriaren programan.
- b) Foru Aldundiekin, EUDELekin eta hiru hiriburuetakoko udalekin koordinatuta egotea eta lankidetzan aritzea bultzatzea.
- c) OSALANekin elkarlanean aritzea balio kate osorako segurtasun eta osasun planak eguneratzen, istripu tasak murrizteko eta lanean pertsonak bizi kalitatea hobea eduki dezaten.
- d) Elikaduraren Klusterrarekin elkarlanean aritzea eta laguntzea, Euskadin Elikagaien ekoizpenean, eraldaketan eta salmentan diharduten enpresarik adierazgarrienak biltzen duen agenteak den heinean.
- e) Elkartek sortzea bultzatzea gastronomiaren alorrean, eta Gastronomiaren Kluster bat abian jartzeko aukera aztertzea.
- f) Aliantzen garapena bultzatzea balio kateko begi kate guztietako enpresen artean, baita enpresak batzeko edo enpresa taldeak sortzeko prozesuak ere, masa kritiko gehiago edukitzeko
- g) Sektoreko agente teknologikoen babes publikoa bultzatzea, RIS3ko ikerketa lehentasunetan I+G proiektuak garatzeko, sektorean inpaktua duten emaitzak sortzeko, eta inbertsio pribatua pizteko.
- h) Landaguneetan banda zabaleko azpiegitura osatzea, enpresen digitalizazioa errazteko, landa ingurunea bizitzeko eta negozio txikiak garatzeko erakargarria izan dadin jendearentzat.

**GASTRONOMIAREN ETA ELIKADURAREN BALIO
KATE OSORAKO LEHENTASUN TRANSBERTSALA**

**ELIKADURA OSASUNGARRIA: ONGIZATEKO ETA
BIZI KALITATEKO GOI MAILAKO ESTANDARRA
EUSKADIN**

20
-20

ELIKADURA OSASUNGARRIA ETA IRAUNKORRA

Eusko Jaurlaritzaren herri estrategietako bat ere bada politika guztietan osasunaren ikuspegia sartzea, 2013-2020 aldirako Osasun Planean definituta baitago. Plan horretan helburu gisa jasota dago, honela:

Elikagai osasungarrien estrategia bat diseinatzea eta ezartzea Euskadiko biztanleriarentzat, kontsumo ereduetan desberdintasun sozialak eta generokoak kontuan izanda.

Gure osasuna baldintzatzen duten faktore nagusietako bat da elikadura, eta are gehiago Euskadik duen testuinguru demografikoan, munduko biztanleria zaharretako bat baita.

RIS3 Espezializazio Adimendunaren strategiaren hedapenean elikadura eta osasuna pilotatzeko taldeen artean interesgarria den arlo bat ikusi zen; beraz, Elikadura Osasungarriari eta Dieta Pertsonalizatuari lehentasuna eman zaie jarduera ekonomiko berrirako eta ezagutza garatzeko aukera lurraldearekin.

ELIKADURA OSASUNGARRIA ETA IRAUNKORRA

**Garapeneko erronka global handiei erantzunez,
Ongizateko gizarte osasungarria eta iraunkorra garatzea,
bai biztanleriaren osasunari dagokionez, bai ingurumenaren
iraunkortasunari dagokionez edo ekonomiari dagokionez.**

GOBERNANTZA EREDUA ETA GESTIO PLANA

20
-20

Ekonomiaren Garapeneko eta Azpiegituretako Sailak gidatuko du plana, eta Nekazaritza, Arrantza eta Elikagaien Politikako Sailburuordetzak kudeatu eta koordinatuko du

AURREKONTU ESPARRUA

20
- 20

2017ko aurrekontua abiapuntu hartuta, Plana 2017-2020 aldira estrapolatzeak esan nahi du Gastronomiaren eta Elikaduraren sektorean 2.457 milioi euroko inbertsioa egingo dela.

Eusko Jaurlaritzaren eta bere menpe dauden erakundeen aurrekontua, 357 milioi eurokoa

2.100 milioi euro inguruko Inbertsio pribatua, balio katearen jarduera ekonomikoa bultzatzeko erabiliko diren programa eta tresna finantzarioak mugituko dituen

ESKERRIK ASKO!!

20
-20

EUSKO JAURLARITZA

GOBIERNO VASCO

EKONOMIAREN GARAPEN
ETA AZPIEGITURA SAILA

DEPARTAMENTO DE DESARROLLO
ECONÓMICO E INFRAESTRUCTURAS